

Datu valsts inspekcija

Elijas iela 17, Rīga, LV-1050, tālr. 67223131, e-pasts pasts@dvi.gov.lv, www.dvi.gov.lv

[..]
nosūtīšanai e-adreses informācijas sistēmā

Lēmums

Rīgā, 09.05.2025.

Nr. 1-2.3/6-DVI

*Par Datu valsts inspekcijas
faktiskās rīcības apstrīdēšanu*

[1] Datu valsts inspekcijā (turpmāk – Inspekcija) 2025. gada 28. aprīlī saņemts [..] (turpmāk – iesniedzējs) 2025. gada 26. aprīļa iesniegums (reģ. 28.04.2025. ar Nr. 7-4.2/139-S; turpmāk – Iesniegums), kurā iesniedzējs lūdz sniegt skaidrojumu, vai Inspekcijas 2025. gada 14. aprīļa lēmumā Nr. 1-2.3/2-DVI (turpmāk – Lēmums) konstatētais attiecināms arī uz iesniedzēja 2022. gada 7. augusta iesniegumu.

[2] Izvērtējot iepriekš iesniegtajā 2025. gada 20. marta iesniegumā (reģ. 20.03.2025. ar Nr. 7-4.2/95-S; turpmāk – sūdzība) un Iesniegumā minēto, kā arī Inspekcijas rīcībā esošos dokumentus, Inspekcija

konstatē:

[2.1.] Inspekcijā 2022. gada 8. augustā saņemts iesniedzēja trauksmes cēlēja iesniegums (reģ. 08.08.2022. ar Nr. 1-6.4/10), kurā iesniedzējs vērš uzmanību uz iespējamiem pārkāpumiem Rīgas pašvaldības sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Rīgas satiksme” (turpmāk – RS) rīcībā, pievienojot iesniedzēju mobilajā lietotnē “WhatsApp” izveidotām saziņas grupām un apstrādājot iesniedzēja personas datus bez tiesiska pamata.

[2.2.] Ar Inspekcijas 2022. gada 12. augusta lēmumu Nr. 1-6.4/11 nolemts iesniedzēja trauksmes cēlēja iesniegumu neatzīt par trauksmes ziņojumu un nodot izskatīšanai vispārējā kārtībā atbilstoši Datu regulai¹.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula; turpmāk – Datu regula).

[2.3.] Ar Inspekcijas 2022. gada 4. novembra vēstuli Nr. 2-4.2/1081-N iesniedzējs informēts par pārbaudes uzsākšanu. Cita starpā, tā kā pārbaudes veikšanai nepieciešamā informācija no pārziņa vēl nebija saņemta un nepieciešams laiks tās izvērtēšanai, pārbaudes pabeigšanai un atbildes sniegšanai, Inspekcija pagarināja atbildes uz iesniegumu sniegšanas termiņu līdz 2023. gada 8. februārim.

[2.4.] Ņemot vērā saņemtos paskaidrojumus no RS, kā arī RS lūgumu saņemt konsultāciju un pagarināt paskaidrojumu sniegšanas termiņu, Inspekcija pagarināja atbilžu sniegšanas termiņu līdz 2023. gada 22. maijam.

[2.5.] Ar Inspekcijas 2023. gada 30. jūnija atbildes vēstuli Nr. 2-4.2/712-N iesniedzējs informēts par iespēju rīkot klātienes tikšanos ar Inspekciju, kā arī par plānoto pārbaudes lietas pabeigšanas termiņu līdz 2023. gada 8. septembrim.

[2.6.] 2025. gada 20. martā Inspekcijā saņemts iesniedzēja iesniegums, kurā lūgts atzīt Inspekcijas darbinieku rīcību, neizskatot iesniedzēja iesniegumus un neinformējot par rezultātiem saprātīgā termiņā, par prettiesisku un nekavējoties sniegt atbildi pēc būtības uz 2025. gada 18. janvāra un iepriekš iesniegtajiem iesniegumiem. Papildus 2025. gada 28. aprīlī saņemts iesniedzēja iesniegums, kurā iesniedzējs vēlas noskaidrot, vai Lēmumā konstatētais attiecināms arī uz iesniedzēja 2022. gada 7. augusta iesniegumu.

[3] Izvērtējot Inspekcijas rīcībā esošos dokumentus, kā arī konstatētos apstākļus un to juridisko vērtējumu, Inspekcija

secina:

[3.1.] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 89. panta pirmo daļu iestādes faktiskā rīcība ir iestādes rīcība publisko tiesību jomā, kas neizpaužas tiesību akta veidā un kas ir vērsta uz faktiskā seku radīšanu, ja privātpersonai uz šo rīcību ir tiesības vai šīs rīcības rezultātā ir radies vai var rasties personas subjektīvo tiesību vai tiesisko interešu aizskārums. Par faktiskā rīcību atzīstamas arī iestādes darbības, kas neatkarīgi no iestādes nodoma rada tādas faktiskās sekas, kuru rezultātā privātpersonai ir radies vai var rasties būtisks tiesību aizskārums. Atbilstoši APL 89. panta otrajai daļai faktiskā rīcība ir arī iestādes bezdarbība, ja iestādei saskaņā ar tiesību normām bija vai ir pienākums izpildīt kādu darbību, kā arī iestādes sniegta izziņa. Savukārt, saskaņā ar APL 91. panta ceturto daļu, privātpersona iestādes faktiskā rīcību var apstrīdēt un pārsūdzēt tāpat kā administratīvo aktu.

Tomēr jāņem vērā, ka atbilstoši Augstākās tiesas Tiesu prakses vispārinājumam² viena no faktiskās rīcības obligātajām pazīmēm ir faktiskās rīcības pabeigtības (galīgā noregulējuma) raksturs.

Galīgā noregulējuma raksturs kā obligāta pazīme iestādes faktiskajai rīcībai izriet arī no tā, ka faktiskā rīcība ir patstāvīgs, administratīvajam aktam līdzvērtīgs administratīvā procesa instruments, kuru valsts pārvalde izmanto tad, kad vēlas radīt faktiskas sekas, pretstatā gadījumiem, kad tā izdod administratīvo aktu. Tādējādi procesuālās darbības jeb starpdarbības (tostarp, procesuālie lēmumi jeb starplēmumi), kas tiek veiktas administratīvā akta izdošanas (vai faktiskās rīcības veikšanas) un apstrīdēšanas, kā arī izpildes gaitā, nav patstāvīgs administratīvā procesa instruments, jo tām pašām par sevi trūkst galīgā noregulējuma raksturs.³

Tā kā informēšanai par sūdzības izskatīšanas virzību nepiemīt pabeigtības raksturs, jo šādā stadijā sūdzība vēl nav izskatīta un pārbaudes lieta nav pabeigta, informācijas nesniegšana par sūdzības izskatīšanas virzību nebūtu uzskatāma par faktiskā rīcību bezdarbības formā.

² Latvijas Republikas Augstākās tiesas Judikatūras nodaļas Tiesu prakses vispārinājums “Faktiskās rīcības jēdziens – pazīmes un to interpretācija”, 29.lpp.

³ Administratīvā procesa likuma komentāri. A un B daļa, sagatavojis autoru kolektīvs Dr.iur. J. Briedes zinātniskajā redakcijā, 892.lpp.

Vienlaikus, Inspekcijas bezdarbība, nesniedzot iesniedzējam atbildi uz 2022. gada 7. augusta iesniegumu, ir uzskatāma par faktisko rīcību, kas apstrīdama tāpat kā administratīvais akts.

[3.2.] Saskaņā ar APL 79. panta pirmo daļu, administratīvo aktu var apstrīdēt viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas, bet, ja rakstveida izdotajā administratīvajā aktā nav norādes, kur un kādā termiņā to var apstrīdēt, - viena gada laikā no tā spēkā stāšanās dienas.

Ņemot vērā, ka iesniedzējs apstrīd Inspekcijas bezdarbību, apstrīdēšanas termiņš nav tik viegli nosakāms. Atbilstoši Administratīvā procesa likuma komentāros sniegtajam skaidrojumam atšķirībā no administratīvā akta, faktiskā rīcība nestājas spēkā, tā vienkārši notiek vai – bezdarbības gadījumā – nenotiek. Ja ir skaidri nosakāms brīdis, kad persona uzzina par attiecīgo iestādes darbību vai bezdarbību, apstrīdēšanas termiņš ir gads no šā brīža. Ja šis brīdis nav skaidri nosakāms, par faktiskās rīcības apstrīdēšanas termiņu uzskatāms saprātīgs termiņš, kas nosakāms katrā konkrētā gadījumā. Šaubu gadījumā uzskatāms, ka termiņš ir ievērots.⁴

Ar Inspekcijas 2023. gada 30. jūnija atbildes vēstuli Nr. 2-4.2/712-N iesniedzējs informēts par plānoto pārbaudes pabeigšanas termiņu līdz 2023. gada 8. septembrim. Tomēr līdz šā lēmuma sagatavošanas brīdim iesniedzēja iesniegums nav izskatīts un atbilde nav sniegta.

Ņemot vērā, ka iesniedzējs apstrīd Inspekcijas bezdarbību un objektīvi nav iespējams noteikt konkrētu brīdi, kad bezdarbība veikta, tomēr tā vēl joprojām notiek, jo iesniedzējs nav saņēmis informāciju ne par lietas virzību, ne rezultātu, Inspekcija prezumē, ka sūdzība ir iesniegta termiņā, līdz ar to tās izskatīšana ir pieļaujama.

[3.3.] Saskaņā ar APL 81. panta pirmo daļu, augstāka iestāde izskata lietu vēlreiz pēc būtības kopumā vai tajā daļā, uz kuru attiecas iesniedzēja iebildumi. APL 81. panta piektajā daļā ir noteikts, ka apstrīdētais administratīvais akts iegūst savu galīgo noformējumu tādā veidā, kādā tas noformēts lēmumā par apstrīdēto administratīvo aktu. Šādā veidā tas ir izpildāms un to var pārsūdzēt tiesā. APL 76. panta trešajā daļā ir noteikts, ka administratīvā akta apstrīdēšana ir sākotnējās administratīvās lietas turpinājums. Līdz ar to, Inspekcijas direktore kā augstāka amatpersona, izskata lietu pēc būtības, vērtē un pārbauda, vai Inspekcijas amatpersona veikusi prettiesisku faktisko rīcību bezdarbības veidā, nesniedzot iesniedzējam atbildi uz 2022. gada 7. augusta iesniegumu.

[3.4.] Visupirms paskaidrojam, ka no 2025. gada 20. marta iesnieguma viennozīmīgi nebija secināms, ka iesniedzējs apstrīd tostarp arī Inspekcijas rīcību attiecībā uz 2022. gada 7. augusta iesnieguma izskatīšanu, līdz ar to Lēmums tika pieņemts, vērtējot Inspekcijas rīcību attiecībā uz atbildes nesniegšanu uz iesniedzēja 2022. gada 30. novembra iesniegumu.

Papildus vēršam uzmanību, ka atbilstoši APL 78. panta pirmajai daļai iesniegumā par administratīvā akta apstrīdēšanu norāda, kuru administratīvo aktu apstrīd. Ņemot vērā, ka saskaņā ar APL 91. panta ceturto daļu, privātpersona iestādes faktisko rīcību var apstrīdēt un pārsūdzēt tāpat kā administratīvo aktu, minētā likuma 78. panta pirmā daļa vienlīdz attiecināma arī uz faktiskās rīcības apstrīdēšanu.

Ievērojot iesniedzēja saņemto 2025. gada 28. aprīļa iesniegumu un lūgumu skaidrot, vai Lēmums attiecas arī uz 2022. gada 7. augusta iesniegumu, Inspekcija šajā lēmumā izvērtēs tās faktisko rīcību, nesniedzot atbildi uz 2022. gada 7. augusta iesniegumu.

[3.5.] Sūdzībā norādīts, ka 2025. gada 18. janvārī iesniedzējs vērsās Datu valsts inspekcijā ar iesniegumu, kurā citastarp lūdza saprātīgā termiņā sniegt informāciju par iepriekš iesniegtajiem iesniegumiem un uz to pamata notiekošajām pārbaudēm par RS, kā arī izteica savu

⁴ Administratīvā procesa likuma komentāri. A un B daļa, sagatavojis autoru kolektīvs Dr.iur. J. Briedes zinātniskajā redakcijā, 768.lpp.

neapmierinātību/sūdzību par iestādes darbinieku darbu (bezdarbību) un rīcību iesniegumu neizskatīšanas sakarā. Iesniedzējs tāpat vērs uzmanību, ka līdz sūdzības iesniegšanas brīdim nekāda jauna atbilde ne par pēdējo, ne arī citiem iesniegumiem nav saņemta, kas ilgstošas neziņas dēļ citastarp vairo stresu un grauž ticību DVI notiekošā tiesiskumam.

[3.6.] Atbilstoši Datu regulas 57. panta 1. punkta f) apakšpunktam uzraudzības iestāde izskata datu subjekta sūdzības, atbilstošā apjomā izmeklē jautājumu un saprātīgā termiņā informē sūdzības iesniedzēju par lietas virzību un izmeklēšanas rezultātiem, jo īpaši, ja ir nepieciešama papildus izmeklēšana vai koordinācija ar citu uzraudzības iestādi. Datu regulas 78. panta 2. punkts noteic, ka, neskarot jebkādos citus administratīvos vai ārpustiesas tiesību aizsardzības līdzekļus, katram datu subjektam ir tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā, ja uzraudzības iestāde, kas ir kompetenta, ievērojot 55. un 56. pantu, trīs mēnešu laikā neizskata sūdzību vai neinformē datu subjektu par sūdzības, kas iesniegta, ievērojot 77. pantu, izskatīšanas virzību vai rezultātiem.

Savukārt atbilstoši Datu regulas 141. apsvēruma punktam uzraudzības iestādei saprātīgā termiņā būtu jāinformē datu subjekts par sūdzības izskatīšanas virzību un iznākumu. Ja lietā ir nepieciešama papildu izmeklēšana vai koordinācija ar citu uzraudzības iestādi, datu subjektam būtu jāsniedz starpposma informācija.

Eiropas Datu aizsardzības kolēģija 2021. gada 2. februāra dokumentā Nr. 02/2021 par uzraudzības iestāžu pienākumiem attiecībā uz iespējamiem Datu regulas pārkāpumiem⁵ norāda, ka pienākums trīs mēnešu laikā informēt sūdzības iesniedzēju par sūdzības izskatīšanas virzību vai iznākumu nenožīmē, ka lieta ir jānoslēdz šajā īsajā termiņā. Tāpat arī tas nenožīmē, ka sūdzības iesniedzējs ir jāinformē par lietas statusu atkārtoti ik pēc trīs mēnešiem. Tomēr, kā tas norādīts Datu regulas 141. apsvēruma punktā, sūdzības iesniedzējs ir jāinformē, ka jautājuma izpētei ir nepieciešama turpmāka izmeklēšana.

Konstatējams, ka 2023. gada 30. jūnijā iesniedzējs tika informēts par iespēju rīkot klātienes tikšanos ar Inspekciju, kā arī par plānoto pārbaudes pabeigšanas termiņu līdz 2023. gada 8. septembrim. Laika posmā no 2023. gada 30. jūnijam līdz šā lēmuma sastādīšanas brīdim iesniedzējam nav sniegta atbilde uz 2022. gada 7. augusta iesniegumu, kā arī šajā laikposmā iesniedzējs nav informēts par sūdzības izskatīšanas virzību un/vai lietas rezultātiem. Tāpat arī šajā laikposmā nav veiktas kādas procesuālas darbības, kas vērstas uz sūdzības izskatīšanu vai norādītu par sarežģīto lietas raksturu un nepieciešamību pagarināt lietas izskatīšanas termiņu.

Nemot vērā, ka ir pagājuši gandrīz divi gadi kopš brīža, kad tika noteikts pārbaudes pabeigšanas termiņš un gandrīz trīs gadi kopš sūdzības iesniegšanas brīža, šāds laika posms nevar tikt uzskatīts par saprātīgu sūdzības izskatīšanas termiņu. Vēl jo vairāk, iesniedzējs šajā laika posmā nav ticis informēts par sūdzības izskatīšanas gaitu un objektīviem apstākļiem, kas lieguši saprātīgā termiņā izskatīt iesniedzēja sūdzību.

Nemot vērā, ka līdz šā lēmuma sagatavošanas brīdim iesniedzējam nav sniegta atbilde uz 2022. gada 7. augusta iesniegumu, konstatējams, ka Inspekcija nav izpildījusi Datu regulā noteikto pienākumu izskatīt datu subjekta sūdzību, izmeklēt jautājumu un saprātīgā termiņā informēt sūdzības iesniedzēju par izmeklēšanas rezultātiem.

Nemot vērā minētos faktiskos un tiesiskos apstākļus, pamatojoties uz Datu regulas 57. panta 1. punkta f) apakšpunktu, 77. panta 2. punktu, 78. panta 2. punktu, Fizisko personu datu apstrādes likuma 24. panta otro daļu, Administratīvā procesa likuma 76. panta trešo daļu, 79. panta pirmo daļu, 81. pantu, 89. panta otro daļu, 91. panta ceturto daļu Inspekcija

⁵ Internal EDPB Document 02/2021 on SAs duties in relation to alleged GDPR infringements.

Pieejams: [https://edpb.europa.eu/system/files/2022-](https://edpb.europa.eu/system/files/2022-07/internal_edpb_document_022021_on_sas_duties_in_relation_to_alleged_gdpr_infringements_en.pdf)

[07/internal_edpb_document_022021_on_sas_duties_in_relation_to_alleged_gdpr_infringements_en.pdf](https://edpb.europa.eu/system/files/2022-07/internal_edpb_document_022021_on_sas_duties_in_relation_to_alleged_gdpr_infringements_en.pdf)

nolemj:

- atzīt par prettiesisku Datu valsts inspekcijas faktisko rīcību, nesniedzot iesniedzējam atbildi uz 2022. gada 7. augusta sūdzību;
- uzdot Inspekcijas Uzraudzības nodaļai 2 mēnešu laikā no šā lēmuma spēkā stāšanās dienas ar pienācīgu rūpību izskatīt iesniedzēja 2022. gada 7. augusta sūdzību un sniegt atbildi par sūdzības iznākumu;
- sniegt atbildi uz iesniedzēja 2025. gada 18. janvāra iesniegumu, informējot par iesnieguma virzību un plānotajām darbībām tā izskatīšanā.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 70. panta pirmo un otro daļu lēmums stājas spēkā ar brīdi, kad tas paziņots adresātam, savukārt lēmumu paziņo adresātam atbilstoši Paziņošanas likumam. Paziņošanas likuma 9. panta 1^l daļā noteikts, ka dokuments, kas nosūtīts uz oficiālo elektronisko adresi, uzskatāms par paziņotu otrajā darba dienā pēc tā nosūtīšanas.

Šo lēmumu saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 188. pantu un 189. panta pirmo daļu un Fizisko personu datu apstrādes likuma 24. panta otro daļu un Tieslietu padomes 2023. gada 30. maija lēmumu Nr. 26 “Par tiesām, to darbības teritorijām un atrašanās vietām” var pārsūdzēt viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas Administratīvās rajona tiesas attiecīgajā tiesu namā pēc iesniedzēja adreses (deklarētās dzīvesvietas adreses, papildu adreses (Dzīvesvietas deklarēšanas likuma izpratnē) vai nekustamā īpašuma atrašanās vietas.

Direktora p.i.

L.Dilba

[..]